

РЕШЕНИЕ

№ 8

гр. Шумен, 09.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН в публично заседание на девети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Йордан В. Димов

при участието на секретаря Татяна Св. Тодорова
като разгледа докладваното от Йордан В. Димов Търговско дело №
20213600900126 по описа за 2021 година

Настоящото дело е образувано по искова молба подадена от Д. Х. Б., ЕГН *****, гр. Шумен, ул. „.....“ №8 със съдебен адрес – гр. София, ул. „.....“ №2, четвърти полуетаж, оф.4 – адв. Н. Н. Д. против ЗАД „ОЗК - Застраховане“, ЕИК-121265177, гр. София, ул. „.....“ №7, като обективно съединени претенции за изплащане на обезщетение за претърпени имуществени и неимуществени вреди в резултат на ПТП. Ищцата сочи, че на 19.05.2021 г. около 12:10 часа в гр. Шумен, ул. „.....“ №12 лек автомобил „БМВ“, модел „Х5“, рег. №..... управляван от водача И. Ф. И., ЕГН ***** при маневра „движение на заден ход“, без да се увери, че пътното платно е свободно за движение блъска пешехода Д. Х. Б.. При ПТП били причинени тежки телесни увреждания на пешеходката Б., изразяващи се в счупване на тазобедрена става, травма на L прешлен, множество натъртвания, охлузвания, травми и кръвонасядания по цялото тяло. Пострадалата е приета по спешност и настанена за лечение в МБАЛ Шумен. Във връзка с травмите на 22.05.2021 г. е извършена операция под спинална анестезия за открито наместване на фрактурата с вътрешна фиксация, фемур на тазобедрената става. Престоят на пострадалата в МБАЛ Шумен е продължил 7 дни – до 26.05.2021 г. Намира, че от данните по делото се установява безспорно, че вина за ПТП има водачът на л.а. - И. Ф. И.. Причината за ПТП е единствено неговото поведение, което не било в съответствие с изискванията на ЗДвП. Сочи, че във връзка с ПТП е образуваното досъдебно производство №428/2021 г. по описа на РУ на МВР Шумен, прокурорска преписка №1820/2021 г. по описа на ШРП. Процесното МПС, с което е предизвикано ПТП - л.а „БМВ“, модел „Х5“, рег. №.... има застрахователно покритие по застраховка „Гражданска отговорност“ (ГО) с ответника – ЗАД „ОЗК - Застраховане“ по полица с №BG/....7, с начална дата на покритие – 27.11.2020 г. Твърди, че ищецът има основание да претендира пряко от ответника заплащане на обезщетение, във връзка с нормата на чл.432,

ал.1 от КЗ, обезщетения за всички вреди в пряка връзка с ПТП. Сочи, че на 24.06.2021 г. на ответника била предявена застрахователна претенция, придружена от налични към момента доказателства във връзка с щетите. Намира, че настъпилото ПТП се установява от представеният на застрахователя констативен протокол за ПТП с пострадали лица. Намира, че последният е официален свидетелстващ документ. Въпреки това застрахователят представил отговор от 28.06.2021 г., съгласно който пострадалата следвало да представи още документи – протоколи за разпит на свидетели, автотехническа експертиза, медицинска експертиза и др. След като те не били представени на 24.09.2019 г. ищцата получила писмо от застрахователя, с което последният отказвал изплащане на застрахователно обезщетение по заявената претенция. Ищцата представила изисканите документи с писмо изпратено на 27.09.2021 г. Намира, че не е следвало да представя изисканите допълнително доказателства предвид нормата на чл.106, ал.5 от КЗ. Освен това намира, че липсата на посочена банкова сметка на името на ищцата за изплащане на обезщетението също не е нарушение, което може да обоснове отказа на застрахователя да изплати обезщетение. Цитира относима практика към изложените спорни въпроси. По отношение на неимуществените вреди, твърди, че вследствие на телесните увреждания понесени от ищцата тя е изпитвала нетърпими болки както по време на настъпване на ПТП, така и след това, като въпреки приеманите болкоуспокоителни последните не изчезвали. Имала нужда от постоянна помощ в ежедневието си не само през 7-те дни престой в болнично заведение, но и след това. Здравословното и състояние не позволило оперативната интервенция по наместване на ставата да стане веднага, а следвало да се изчака три дни. През това време пострадалата изпитвала изключително силни болки, не можела да спи и да се храни. В ИМ се твърди, че за тези три дни болките се увеличавали до степен на нетърпимост. В периода до интервенцията, а и след това по време на домашното лечение пострадалата била „прикована“ към леглото и изпитвала постоянни психически притеснения относно това дали ще се възстанови и дали ще може да ходи и да се обслужва сама отново. Прогреса във възстановяването бил бавен, като първо пострадалата се движела в инвалидна количка, а по-късно с патерици. Вследствие на ПТП пострадалата получила остра психотравма. Тя се страхувала, изпитвала тревожност, загуба на апетит, безсъние. Сънувала кошмари. Често като си припомняла ПТП получавала сърцебиене, треперене, световъртеж. В ИМ се твърди, че дори и към момента пострадалата имала нужда от чужда помощ, което я притеснявало и я лишавало от възможността да води какъвто и да е социален живот. Твърди се, че това ПТП имало силно негативно влияние върху целия живот на ищцата. Намира, че при приложение на принципа в чл.51, ал.1 от ЗЗД за пълно и универсално обезщетяване на пострадалите лица обезщетението което следва да получи ищцата за претърпените неимуществени вреди е 100 000 лв., като претендира само 80 000 лв. от тях. По отношение на претърпените имуществени вреди – сочи подробен списък на разходи, които са направени във връзка с лечението на пострадалата и възлизат на 2 265.36 лв. Предвид изложеното моли да бъде осъден ответника да заплати на ищцата сумата от 80 000 лв. частичен иск от общо 100 000 лв. за обезщетение на претърпените от пострадалата неимуществени вреди от ПТП, както и 2 265.36 лв. – обезщетение за претърпените имуществени вреди – разходи за лечение на

телесните увреждания на ищцата вследствие на ПТП. Върху тези две суми за главница претендира – на основание чл.429, ал.3 от КЗ законна лихва върху размера на обезщетенията, считано от 24.06.2021 г. до окончателното погасяване на задълженията за главница; както и на основание чл.497, ал.1, т.1 от КЗ – законна лихва върху общият размер на застрахователното обезщетение, считано от 16.07.2021 г. до окончателното погасяване на задълженията.

От страна на ищцата е било направено искане за освобождаването и от заплащането на такси и разноски за водене на производството. Със свое Определение №125/04.11.2021 г. съдът е освободил ищцата от заплащане на такси и разноски за водене на производството по настоящото т.д. №126/2021 г. по описа на ШОС.

От страна на ответника ЗАД „ОЗК - Застраховане” е депозиран отговор на исковата молба по реда на чл.367, ал.1 от ГПК. В него се твърди, че исковите претенции са недопустими и неоснователни. Твърди, че производството е недопустимо, поради неизпълнението на процедурата предвидена в КЗ за уведомяване на застрахователя по застраховката ГО и неизпълнение на указанията на последния към пострадалото лице да представи допълнителни доказателства. Сочи, че ищцата е била уведомена за необходимостта от предоставяне на допълнителни документи за преценяване на основателността на тяхната претенция, но такива не били представени. Сочи, че с писмо ищцата била уведомена да представи доказателства, които намира, че са били задължителни, а такива и до момента не били представени. Моли на това основание да бъде прекратено производството и върната ИМ. По отношение на основателността на претенциите сочи, че не оспорва обстоятелството, че е налице застрахователна полица по отношение на процесното МПС, покриваща и времето на настъпване на ПТП. Оспорва посоченият в ИМ механизъм на настъпване на ПТП. Намира, че представеният констативен протокол за ПТП няма обвързваща съда доказателствена сила, тъй като той може да удостоверява фактите осъществени от или в присъствието на съставилото го длъжностно лице, но не и по отношение на описания в него механизъм на ПТП. Оспорва вината за настъпване на ПТП на водача на л.а. „БМВ“, модел „Х5“, рег. №..... Намира, че вредоносният резултат – уврежданията на пострадалата Д. Х. Б. са настъпили вследствие на нейно виновно поведение – при неспазване на правилата за движение по пътищата. Оспорва и наличието на причинно-следствена връзка на процесното ПТП с настъпилите вреди. Твърди настъпване на удара в опасната зона за спиране на л.а. и водачът не е имал обективна възможност да предотврати ПТП. Оспорва твърденията за настъпила психологическа травма у пострадалата, като твърди, че ако тя има проблеми с психиката, то те се дължат на предишни нейни здравословни проблеми. Твърди и съпричиняване от страна на ищцата на вредоносния резултат. Твърди, че последната без да съобразява посоката на движение на л.а., като и неговата скорост е излязла рязко зад него и е попаднала в опасната зона. Твърди, че последната е нарушила нормите на чл.113, ал.1, т.1 и 2 и чл.114, т.1 и 2 от ЗДвП твърди, че пострадалата е можела да възприеме автомобила и така да предотврати настъпването на ПТП. Твърди, че увредите на ищцата не са следствие на ПТП, а следствие на предходни

дегенеративни заболявания у последната. Твърди съпричиняване и поради отказа на пострадалата да следва предписаната и медикаментозна терапия, както и отказ да провежда физиотерапия и рехабилитация. По отношение на размера на претендираното обезщетение намира, че претендираните суми не кореспондират с действително претърпените неимуществени вреди. Намира, че вредата следва да бъде доказана при условия на пълно и главно доказване, като същите следва да бъдат установени със сигурност. Сочи, че не могат да се репарират бъдещи и предполагаеми вреди. Предвид това сочи, че оспорва предявените претенции като размер, тъй като сочи, че не отговарят на заложените в закона критерии. Оспорва и искането за лихва, както по отношение на размера, така и по отношение на началният им момент, тъй като ответника е бил в невъзможност да се произнесе по претендираното обезщетение, предвид липсата на съдействие от страна на пострадалия. Намира, че тъй като не е бил уведомен за настъпилото ПТП и вредоносния резултат съобразно изискванията на закона, то дължи лихви не от момента посочен в ИМ, а от момента на завеждане на последната. Оспорва необходимостта от представяне на застрахователната полица, като сочи, че не оспорва наличието на такава по отношение на процесния л.а.

Ищецът е депозирал допълнителна ИМ по реда на чл.372, ал.1 от ГПК. Сочи, че въпреки оспорванията на ответника поддържа всички направени в ИМ доказателствени искания. Твърди, че към предявената към застрахователя извънсъдебна претенция за изплащане на обезщетение са приложени всички изискуеми по закон документи. Въпреки това и въпреки кореспонденцията между страните – придружена от страна на ищцата и с представяне на изискваните от нея документи не е постъпило плащане на обезщетение. Намира, че вината на водача се презумира в съответствие с правилото на чл.45, ал.2 от ЗЗД. Намира, че относно оборването на настъпване на процесното ПТП доказателства следва да ангажира ответника, който твърди, че подобно ПТП не е настъпило. Намира, че мемеханизмът на настъпилото ПТП може да се установи по представените в производството доказателства. Заема становище, че направените от ответника в отговора възражения като цяло са неоснователни. Твърди, че обезщетението за неимуществени вреди се определя по справедливост и това винаги е свързано с преценката на множество конкретни обективно съществуващи обстоятелства. Намира, че претендираното обезщетение не е завишено. Оспорва твърдението за наличие на съпричиняване. Намира, че за да има такава пострадалата следва с поведението си да е допринесла за настъпването на вредоносния резултат. Приносът следва да бъде установен при условията на пълно и главно доказване. Намира, че ответника не ангажира подобни доказателства, а твърденията му почиват на предположения. Твърди, че се дължи претендираната мораторна лихва от посочените в ИМ моменти. Намира, че текстовете на КЗ – чл.429, ал.3 и чл.497, ал.1, т.1 от КЗ, във вр. с чл.86 от ЗЗД изрично дават подобна възможност. Намира, че психологическите преживявания на пострадалата не могат да се установят само с доказателства удостоверяващи външното състояние на лицето – свидетелски показания. Намира, че следва да има и доказателства, които отчитат психологическия тип на личността, както и действителните вътрешни преживявания. В тази насока цитира решения на ЕСПЧ – Страсбург – дела „Йовчев срещу

България“, „Шахътов срещу България“ и „Радков срещу България“.

От страна на ответника е депозиран писмен отговор на ИМ. В него не се излагат нови твърдения и нови факти и обстоятелства, а се оспорват твърденията в допълнителната ИМ на ищцата и поддържане на твърденията и исканията от отговора. Ответника не се противопоставя да бъде прието за установено, че е налице действително съществуващо застрахователно правоотношение. Отново твърди, че не е спазена процедурата по чл.380 от КЗ за валидно уведомяване на застрахователя за настъпилото застрахователно събитие. Намира, че твърденията на ищцата, че не следва да се установи вината на причинилия ПТП са неправилни и не отговарят на изискванията на закона. Сочи, че в конкретния случай не е налице хипотезата на чл.300 от ГПК. Поддържа твърдението си, че вредоносният резултат е съпричинен. Оспорва дължимостта на претенциите за мораторна лихва именно поради липсата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие. Намира, че ищцата претендира сложна лихва и намира това за неоснователно предвид обстоятелството, че лихва върху лихва се дължи само между търговци и то ако е изрично уговорена, като намира, че такива обстоятелства няма в производството. Не ангажира доказателства и поддържа останалото изложено в писмения си отговор.

Така предявените претенции са е процесуално **допустими**.

Разгледани по същество същите са **частично основателни**.

Предвид заявеното в исковата молба съдът намира, че е сезиран със субективно и обективно съединени иски за заплащане на суми като обезщетение за претърпени неимуществени вреди, предявими пряко от пострадал против застраховател по застраховка „гражданска отговорност на автомобилистите“. Посочените иски, предявени срещу застрахователя са придружени от акцесорни иски за мораторна лихва. В подобно производство всяка от страните носи доказателствена тежест да установи благоприятните за нея факти и обстоятелства. Ищите следва да установят наличието на вреди, причинна връзка между настъпилите щети и поведението на причинителя на щетата, както и обстоятелството, че причинителя е имал сключена застраховка „гражданска отговорност“ при ответника-застраховател. Следва да бъдат установени претърпените от ищите болки и страдания, техният интензитет и продължителност. Ответникът изцяло оспорва основанията и размера на обезщетението. Не оспорва, че причинилото ПТП МПС – „БМВ“, модел „Х5“, рег. №.... има застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, като това обстоятелство следва да бъде определено от съда като безспорно между страните. То се установява и от данните, че е налице полица с №BG/....7, с начална дата на покритие – 27.11.2020 г. Ответника оспорва вината на водача причинил ПТП, причинно следствената връзка между ПТП и настъпилите вреди, видът и характерът на тези вреди. В доказателствена тежест на ищите е да установят описаните правно-релевантни обстоятелства – настъпването на ПТП, причинната връзка с телесните повреди на пострадалия, настъпването на претърпените неимуществени вреди – техните характеристики и интензивност.

В подобно производство всяка от страните носи доказателствена тежест да установи благоприятните за нея факти и обстоятелства.

В настоящото производство се установи от представеният Констативен протокол за ПТП с пострадали лица №2021-1038-246 от 19.05.2021 г., издаден от дежурен ПТП, сектор „ПП“ към ОД на МВР – Шумен (л.10 от делото), че около 12:10 на 19.05.2021 г. в гр. Шумен, пред административен адрес ул. „..... №12 лек автомобил „БМВ“, модел „Х5“, рег. №..... управляван от водача И. Ф. И., ЕГН ***** при маневра „движение на заден ход“, без да се увери, че пътното платно е свободно за движение блъска пешеходеца Д. Х. Б.. Вследствие на нанесеният удар пострадалата Б. понесла телесни увреждания, изразили се в счупване на тазобедрена става, травма на L прешлен, множество натъртвания, охлузвания, травми и кръвонасядания по цялото тяло – състояние, което се установява от издадената при изписването на ищцата Епикриза от 26.05.2021 г., издадена от лекуващ лекар и завеждащ отделение при МБАЛ – Шумен (л.18-19 от делото). Пострадалата е приета по спешност и настанена за лечение в МБАЛ Шумен. Данните по делото потвърждават твърденията в ИМ, че във връзка с травмите на ищцата на 22.05.2021 г. е извършена операция под спинална анестезия за открито наместване на фрактурата с вътрешна фиксация, фемур на тазобедрената става. Пострадалата останала в МБАЛ Шумен до 26.05.2021 г.

В рамките на производството е приета САТЕ, която дава заключение относно механизма на настъпване на ПТП, условията на пътя и причините за настъпване на ПТП. Заключение на вещото лице е, че настъпването на транспортния инцидент е в момент, когато процесното МПС е извършвало маневра при „движение на заден ход“. С оглед установената правна рамка и по-специално нормите на чл.40 от ЗДвП задължение на водача е при подобна маневра да наблюдава пътя и да осигури безопасното предприемане на маневрата. Нормата на чл.40, ал.1 от ЗДвП сочи, че *„Преди да започне движение назад, водачът е длъжен да се убеди, че пътят зад превозното средство е свободен и че няма да създаде опасност или затруднения за останалите участници в движението.“* Твърдените от експертизата обстоятелства, относно л.а. „БМВ“, модел „Х5“, рег. №.... – че пострадалата е била висока 1.45 метра, а височината на задната облегалка в МПС е била 1.50 метра са без значение, доколкото дори в хипотезата на липса на видимост водачите са задължени да осигурят безопасността на останалите участници в движението, което е видно от нормата на чл.40, ал.2 от ЗДвП – *„По време на движението си назад водачът е длъжен непрекъснато да наблюдава пътя зад превозното средство, а когато това е невъзможно, той е длъжен да осигури лице, което да му сигнализира за опасности.“* Предвид изложеното следва да се приеме, че с оглед механизма на ПТП вина за настъпването му има водачът на л.а. „БМВ“, модел „Х5“, рег. №.... – И. Ф. И..

В рамките на производството е приета СМЕ, която дава заключение, че характера на получената травма у ищцата – петрохантерно счупване на дясната бедрена кост би могла да се получи при ПТП, когато пешеходец е блъснат от лек автомобил и е последвало падане и удар в подлежащата настилка. Експерта е определил срокът за възстановяване от подобна травма като 8-10 месеца, но ако не е извършена оперативна интервенция. Ако е извършена

интервенция за поставяне на остеосинтеза оздравителния период се скъсява до около 5-6 месеца. твърди, че по интензивни болки пострадалата е изпитвала непосредствено след ПТП, като с времето в периода на оздравяване болките следва да са отшумявали. Сочи, че дадените препоръки към ищцата да не натоварва крайника от страна на лекуващите лекари са били за период от 180 дни. Пострадалата е имала значителни затруднения в придвижването си след травмата използвала е помощни средства и е имала затруднения в ежедневните си дейности и задължения. според експерта са възстановени функциите в десния долен крайник на ищцата, като последната има известни ограничения в движението на тазобедрената става. Според експерта няма данни за усложнения по време на оздравителния процес. сочи, че към момента на изготвяне на СМЕ пострадалата е възстановена до степен, че не и се налага да ползва помощни средства при придвижването си. От друга страна сочи, че има затруднения в придвижването на пострадалата, но те са свързани и с предишна травма – счупване на лявата бедрена кост. Намира, че по преценка на лекуващите лекари в бъдеще да има оперативна интервенция за отстраняване на металната остеосинтеза. сочи, че в медицинската документация няма данни за провеждана от пострадалата рехабилитация. За такава е твърдяла самата ищца, която е посочила пред експерта, че е провеждала рехабилитация в домашни условия. Поради напредналата си възраст пострадалата имала множество придружаващи заболявания – хипертонично сърце без застойна сърдечна недостатъчност, предсърдно мъждене и трептене, хронична обструктивно белодробна болест, но последните не са оказали влияние на търпените от ищцата болки и страдания, но биха могли да забавят оздравителния процес на пострадалата. Самата операция за поставяне на остеосинтеза, която е претърпяла пострадалата въпреки, че скъсява възстановителния период за възстановяване е самостоятелен фактор довел до болки и страдания, които експерта оценява като продължителност от 20 до 30 дни. От травмата и свързаната с нея оперативна интервенция е останал белег с белезникав цвят с дължина 15-17 см. Експерта сочи, че описаните в ИМ изделия, медикаменти и специализирани услуги са във връзка с лечението на процесната травма.

По делото е приета и съдебно-психологична експертиза (л.189 от делото). Експертизата не съдържа данни за дълбоки личностови промени в психиката на пострадалата свързани с трайни нарушения или психически заболявания, които да са във връзка с процесното ПТП. Водещата „диагноза“ залегнала в заключението е свързана с преживявания от пострадалата страх. Тези страхови изживявания са не само вследствие на спомена за травмиращото събитие и преживяната болка, но и поради чувството на безпомощност и занижените възможности за социално функциониране и възможността пострадалата да бъде самостоятелна, вследствие на травмата. Спецификите на личността – когнитивния регрес и дефицит формиран при пострадалата компенсаторните възможности за справяне с посочените негативни психологически изживявания са ограничени и най-вероятно ще останат такива за в бъдеще. Самата пострадала има история на психически проблеми, които се описват с диагноза рецидивиращо психично разстройство (РДР). В съдебно заседание експерта сочи, че комбинирането на страха от преживяното вследствие на ПТП и данните за подобно предишно страданаие водят до заключение, че при ищцата са

възможни последствия в психиката, които я правят по-лабилна, по-ригидно застойна в мисленето и емоциите и това прави ищцата по-несамостоятелна в много отношения.

В рамките на производството в качеството им на свидетели са разпитани и свидетелите – И. Ф. И. – водач на причинилия ПТП автомобил и С.К.А. – дъщеря на ищцата. На свидетеля И. са зададени въпроси във връзка с механизма на ПТП, но дадените от него показания са в потвърждение на данните от САТЕ и не носят различна информация за това как е настъпило ПТП. Свидетелят сочи, че не е видял ищцата, че произшествието е настъпило, когато е предприел мЕ.ра „на заден ход“ и че не е ангажирал друг човек, който да го навигира при движението на автомобила при тази маневра. Последният свидетелства и за претърпените болки, тъй като сочи, че след удара пострадалата не е била добре, „... *беше на земята и охкаше, викаше от болки. Пострадалата имаше болки в кръста май, от дясната страна.*“ Свидетелката А. дава свидетелски показания относно състоянието на пострадалата и периода на възстановяване, предвид обстоятелството, че е дъщеря на пострадалата и след ПТП е поела грижите за пострадалата. Показанията на последната са в унисон с останалите данни по делото. Свидетелката А. сочи, че до оперативната интервенция пострадалата е следвало да изчака три дни, като за това време е изпитвала значителни болки. Свидетелката твърди, че майка и в продължение на месец е била на легло и не е можела да се обслужва сама. Поради това се е наложило изцяло да поеме грижите за пострадалата за този период. Соци, че след този месец макар и трудно пострадалата се придвижвала сама и поела грижата да се справя на битово ниво. Соци, че преди инцидента ищцата била активна – излизала, пазарувала, срещала се с приятелки, а след това си стояла в къщи и не желала да бъде активна по никакъв начин – отказвала дори да посещава лекар. Соци, че поради това рехабилитатор бил викан в домашни условия. Твърди, че макар да се придвижва самостоятелно пострадалата постоянно изпитвала болки. Ищцата видимо куцала. Свидетелката А. намира, че ищцата не е възстановена от инцидента, тъй като все още не можела да се грижи пълноценно за себе си, а освен това била депресирана, изпитвала страх и избягвала социални контакти. Дава данни, че поради напредналата възраст на ищцата лекуващите лекари са отказали да извършат интервенция за премахване на металните импланти, тъй като операцията е с по-голям риск.

По делото са представени и разходооправдателни документи свързани с проведените лечения и приемани от ищцата медикаменти на обща стойност от 2265.36 лв. Фактура №2323 на стойност 25.60 с ДДС (л.72 от делото); Фактура №101/02.06.2021 на стойност 100 лв. с ДДС (л.73); Фактура №93/26.05.2021 г. на стойност 50 лв. с ДДС (л.74); Фактура №5000000224/26.05.2021 г. на стойност 55.95 лв. с ДДС (л.75); Фактура №5000000225/26.05.2021 г. на стойност 41.81 лв. с ДДС (л.76) и Фактура №4000003605/20.05.2021 г. на стойност от 1992 лв. с ДДС (л.77). Връзката между посочените разходи и проведеното лечение се установява от заключението от СМЕ, в цитираното по-горе, че описаните в ИМ разходи за конкретни медикаменти и процедури са в съответствие с получените от пострадалата увреждания.

С оглед на така приетата фактическа обстановка съдът направи следните правни

изводи:

Съгласно чл. 429, ал. 1, т. 1 от КЗ с договора за застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в договора застрахователна сума отговорността на застрахования за причинени от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди. Отговорността на застрахователя се осъществява чрез заплащане обезщетение на увреденото лице за претърпените от него вреди, които могат да са имуществени и неимуществени и са пряк и непосредствен резултат от увреждането. С чл. 432, ал. 1 от КЗ е уредена възможността пострадалото лице, спрямо който застрахованият е отговорен, да предяви пряк иск срещу застрахователя по застраховка ГО. Отговорността на застрахователя е обусловена и тъждествена по обем с отговорността на деликвента. Предпоставка пред отговорността на застрахователят по чл. 432, ал. 1 от КЗ е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка ГО между прекия причинител на вредата и застрахователя. Наред с това следва да са налице и всички предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител - застрахован, спрямо увреждения за обезщетение на причинените вреди. В подобно производство всяка от страните носи доказателствена тежест да установи благоприятните за нея факти и обстоятелства. Ищеца следва да установи наличието на вреда, причинна връзка между настъпилите щети и поведението на причинителя на щетата, както и обстоятелството, че причинителят е имал сключена застраховка ГО при ответника-застраховател. Тъй като в настоящият случай се претендират и имуществени и неимуществени вреди следва да бъдат установени претърпените от ищцата болки и страдания, техният интензитет и продължителност, както и настъпилите имуществени вреди във връзка с това как са настъпили (в причинна връзка ли са с ПТП) и какъв е техният размер. Ответникът изцяло оспорва основанието и размера на обезщетението. Не оспорва, че причинилото ПТП МПС - л.а „БМВ“, модел „Х5“, рег. №.... има застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, като това обстоятелство следва да бъде определено от съда като безспорно между страните, но и се установява от доказателствата по делото - застрахователна полица ГО №BG/....7, с начална дата на покритие – 27.11.2020 г.

Съдът намира, че по несъмнен начин е установена вината на водачът на лек автомобил „БМВ“, модел „Х5“, рег. №.... И. Ф. И. за настъпване на ПТП. Последния неправомерно при извършване на маневра „на заден ход“ не се е уверил, че зад лекия автомобил няма други участници в движението, като поради това е блъснал пострадалата. Съдът не намира, че в случая не е налице твърдяното от ответника съпричиняване, независимо от поведението на ищцата като пешеходец и евентуалното нейно противоправно поведение, тъй като нормата на чл.40, ал.1 и ал.2 от ЗДвП има императивен характер и вменява това задължение на водачите. Т.е. ако водачът беше изпълнил това си задължение, което самият той не оспорва в качеството си на свидетел, че не е изпълнил – т.е. не се е уверил, че няма никой зад автомобила – вредоносният резултат не би настъпил, независимо от поведението на пострадалата. Ето защо съдът намира, че са налице данни за вина и

противоправност на поведението на водача при настъпване на ПТП. Налице е и причинна връзка между поведението на водача и настъпилите за пострадалата щети. Не са налице каквито и да са други факти във връзка с които съдът да приеме възраженията на ответната страна, че е налице съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалата.

В рамките на производството се установяват и твърдените неимуществени вреди в пряка и непосредствена връзка с последствията от катастрофата. Съдът възприема твърденията на вещото лице по СМЕ, което сочи, че пострадалата би следвало да се възстанови от травматичните увреждания и последствията на оперативната интервенция за срок от около шест месеца (180 дни), като за такъв период се отнася и продължителността на болките от физическите травми, които е изпитвала ищцата. Възприемат се от съда като напълно доказани твърденията, че ищцата към момента на изготвяне на СМЕ е напълно възстановена от травмата, с изключение на налично ограничение в пълния ход на движение на пострадалата дясна бедрена става. Възприема се като установено (по свидетелски показания на дъщерята – свидетелката А.), че ищцата няма да претърпи нова оперативна интервенция за отстраняване на имплант, тъй като според лекарите, заради напредналата възраст и здравословното състояние на ищцата това е операция със значителен риск. Възприема се твърдението, че ищцата е имала страхови изживявания след ПТП, но те не сочат на данни за по-тежки психологични и психиатрични състояния, като например клинична депресия.

Предвид изложеното съдът приема, че искът е доказан в своето основание, като следва да се разгледа по-детайлно размерът за обезщетяване на настъпилите неимуществени вреди.

По отношение на претендираният размер на неимуществените вреди съдът взе предвид следното: Неимуществени вреди по смисъла на чл.52 от ЗЗД се присъждат по справедливост. В настоящото производство са налице данни за значителни физически болки и страдания на ищцата към момента на произшествието и извършената три дни по-късно оперативна намеса за поставяне на метален имплант, но и в един период след това достигащ до около шест месеца, като за този период те са затихвали до изчезването им. Налице са данни за страхови изживявания у пострадалата, които са дали отражение върху социалното и функциониране – нежелание да излиза извън апартамента си да е физически и социално активна.

В рамките на производството се установява, че застрахователят е бил сезиран с искане за заплащане на щетите с писмо отправено до застрахователя на 24.06.2021 г. – вх. №99-12806/24.06.2021 г. (л.11) по делото. Според данните в производството тази молба към застрахователя е била придружена от Констативния протокол за ПТП с пострадали лица и История на заболяването на пострадалата №6178/2021 на МБАЛ – Шумен, както и фактури за извършено лечение. Съдът намира, че тези документи са или достатъчни за това застрахователят да може да прецени наличието на имуществените и неимуществените вреди, които се претендират. Въпреки това с писмо изх. №99-12825/28.06.2021 г. (л.67 по делото) ответното застрахователно дружество е изисквало нови документи – всички

документи по образуваното досъдебно производство, постановление за прекратяване на наказателно производство и съдебно решение, влязло в сила и мотиви към него. с нова молба вх. №99-14620/27.09.2021 г. (л.70 от делото) пострадалата е представила медицинска експертиза по писмени данни по досъдебното производство, автотехническа експертиза по ДП, протокол за оглед на местопроизшествие и фотоалбум. Въпреки това е последвал отказ за изплащане на застрахователно обезщетение обективиран в писмо изх. №9914564/24.09.2021 г. (л.68 по делото).

Предвид изложеното съдът намира, че неимуществените вреди за ищцата следва да бъдат репарирани с обезщетение в размер на 60 000 лв., като останалата част от претендираните суми в размер до 80 000 лв. (частично от общо 100 000 лв.), формиращ разлика от 20 000 лв. следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Следва да се уважи напълно претенцията за имуществени вреди в размер от 2 265.36 лв., така както е претендирана с ИМ.

Следва да се уважи и искането за присъждане на мораторни лихви от момента настъпващ 15 работни дни след писменото уведомяване на застрахователя, както това изисква чл.497, ал.1, т.1 от КЗ. Налице са данни, че застрахователят е уведомен за настъпване на произшествието и е претендирано обезщетение от него със заявление носещо входящ номер на ответната страна от 24.06.2021 г., като моментът, от който се дължи мораторната лихва е 16.07.2021 г.

По отношение на претенцията на ищеца за заплащане на мораторни лихви извън предходните, определяни като законна лихва върху посочената сума съгласно чл.429, ал.3 от КЗ, считано от датата на уведомяване с извънсъдебната претенция – 24.06.2021 г. следва да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Соченият текст на чл.429, ал.3 от КЗ е в текст на закона озаглавен „общи начала“ и целта му е да изведе едно общо правило за момента на дължимост на лихвите от страна на застрахователя, който отговаря не за деликта, а за регреса насочен срещу него. Текстовете на чл.429, ал.3 и този на чл.497, ал.1 от КЗ не са в конкуренция помежду си, нито пък в конкуренция с начина на определяне на лихвите по общия ред – те не предвиждат два различни вида обезщетителна лихва, а целят да въведат специфични правила за отговорността на застрахователят, касаеща единствено началния момент. Предвид това претенцията в тази част съдът намира за неоснователна.

Предвид уважения размер на иска се дължат и разноски както следва: Ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на ОС – Шумен дължимите суми за държавна такса, които при уважения размер на иска възлизат на 2 490.61 лв.

От ищеца се претендира да бъде осъден ответника да заплати адвокатско възнаграждение в съответствие с чл.38 от ЗА. Тази претенция е отправена в съдебно заседание, като препраща към списък за разноски, представен отново в СЗ. Съобразно Наредба №1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения дължимият хонорар за претенция в уваженият размер е 5 631.23 лв. – чл. 7, ал.2, т.4 от Наредбата. Искането следва да бъде уважено в посочения размер.

Предвид, че искът е приет за доказан в неговото основание съдът намира, че ответната страна следва да бъде осъдена да заплати по сметка на съда и направените служебно от съда разноси в общ размер на 600 лв. за изготвените в производството експертизи.

Ответникът претендира ищцата да бъде осъдена за сторените от него разноси в производството, които са в общ размер на 4 690.37 лв., от които 400 лв. за изготвените експертизи и 4 290.37 лв. за адвокатско възнаграждение. Искането следва да бъде уважено съзмерно на съответната част за отхвърленият размер на исковете. Т.е. ищцата следва да бъде осъдена да заплати на ответното дружество сумата от 1 172.59 лв. за направените от последното разноси в настоящото производство съобразно с отхвърлената част на иска.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК - Застраховане”, ЕИК-121265177, гр. София, ул. „.....” №7 да заплати на Д. Х. Б., ЕГН *****, гр. Шумен, ул. „.....” №8 със съдебен адрес – гр. София, ул. „.....” №2, четвърти полуетаж, оф.4, сумата от 62 265.36 (шестдесет и две хиляди двеста шестдесет и пет лева и тридесет и шест стотинки), от които 60 000 (шестдесет хиляди) лева, представляващи уважената част от претенция за обезщетение на неимуществени вреди – болки и страдания вследствие претърпяното от ищцата ПТП на на 19.05.2021 г. около 12:10 часа в гр. Шумен, ул. „.....” №12 лек автомобил „БМВ“, модел „X5“, рег. №..... управляван от водача И. Ф. И., ЕГН *****, при маневра „движение на заден ход“, без да се увери, че пътното платно е свободно за движение блъска пешеходеца Д. Х. Б., при което за последната настъпили телесни повреди, както и сумата от 2 265.36 (две хиляди двеста шестдесет и пет лева и тридесет и шест стотинки), представляващи имуществени вреди, вследствие на описаното ПТП, които суми са дължими на основание чл.432, ал.1 от ГПК като отговорност на застрахователя по застраховка гражданска отговорност по застрахователна полица №BG/....7 по отношение на лек автомобил „БМВ“, модел „X5“, рег. №..... ведно със законната лихва върху сумите за главница от 16.07.2021 г. до окончателното изплащане на дължимите като главница суми,

ОТХВЪРЛЯ предявения иск с правно основание чл.432, ал.1 от ГПК за неимуществени вреди за сумата от 20 000 (двадесет хиляди) лева, представляващи разлика между присъдената от съда сума – 60 000 (шестдесет хиляди) лева и претендираното от ищеца – 80 000 (осемдесет хиляди) лева, предявени частично от 100 000 (сто хиляди) лева.

ОТХВЪРЛЯ претенцията за мораторна лихва върху главниците по исковете за имуществени и неимуществени вреди, както е посочена от ищеца съгласно чл.429, ал.1 от КЗ, считано от датата на уведомяване с извънсъдебната претенция – 24.06.2021 г. като неоснователна

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК - Застраховане”, ЕИК-121265177, гр. София да заплати по сметка на ШОС сумата от 2 490.61 лв. (две хиляди четиристотин и деветдесет лева и

шестдесет и една стотинки), представляващи дължимите суми за държавна такса в производството.

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК - Застраховане”, ЕИК-121265177, гр. София да заплати по сметка на ШОС сумата от 600 (шестстотин) лева, представляващи дължимите суми платени от сметката на съда за изготвяне на назначените експертизи.

ОСЪЖДА ЗАД „ОЗК - Застраховане”, ЕИК-121265177, гр. София да заплати на мл. адв. Б. А. А. сумата от 5 631.23 лв. (пет хиляди шестстотин тридесет и един лева и двадесет и три стотинки), представляващи дължими суми за адвокатско възнаграждение на претендиращия ги адвокат.

ОСЪЖДА Д. Х. Б., ЕГН *****, гр. Шумен да заплати на ЗАД „ОЗК - Застраховане”, ЕИК-121265177, гр. София сумата от 1172.59 лв. (хиляди сто седемдесет и два лева и петдесет и девет стотинки), представляващи направените от последното разноси в производството, съобразно с отхвърлената част на предявените иски.

Решението може да се обжалва пред Апелативен съд гр. Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Шумен: _____